

Kan een beroep op een concurrentiebeding onaanvaardbaar zijn in het licht van de redelijkheid en billijkheid? (HR 14 december 2001, R01/029HR)

De wettelijke spelregels van een concurrentiebeding in een arbeidsovereenkomst staan opgenomen in artikel 7:653 BW, een bijzondere wetsregel die specifiek is geschreven voor arbeidsovereenkomsten. Lid 2 van deze bepaling geeft aan dat de rechter de bevoegdheid heeft om een concurrentiebeding geheel of gedeeltelijk te vernietigen op grond dat, in verhouding tot het te beschermen belang van de werkgever, de werknemer door dat beding onbillijk wordt benadeeld. De vraag die zou kunnen rijzen is of er naast de regeling in het voornoemde wetsartikel aan de werknemer nog andere rechtsmiddelen ten dienste staan om een hem onwelgevallig concurrentiebeding te bestrijden.

In het te bespreken geval wenste een werknemer als verklaring voor recht te zien vastgesteld dat hij niet aan zijn concurrentiebeding kon worden gebonden, subsidiair vernietiging op de voet van artikel 7:653 BW. Saillant detail is wel dat aan de werknemer in een ontbindingsprocedure al een forse vergoeding was toegekend, mede omdat het concurrentiebeding wel erg nadelig voor hem was. De werknemer, inmiddels in dienst getreden bij een andere werkgever, wilde desondanks het beding van tafel. Zijn voormalige werkgever ging daar echter niet mee akkoord. In hoger beroep oordeelde de rechtbank dat de werknemer zich in redelijkheid niet meer op het niet van toepassing zijn van het concurrentiebeding kan beroepen. De Hoge Raad casseert dit vonnis door er op te wijzen dat de norm van artikel 6:248 lid 2 BW een andere is dan die de rechtbank heeft toegepast: te weten een beroep dient onder de gegeven omstandigheden in het licht van de redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn. De rechtbank had te weinig duidelijk gemaakt dat zij aan dit criterium had getoetst.

Deze zaak maakt het volgende duidelijk. Het is niet a priori uitgesloten dat een werknemer een ontbindingsvergoeding krijgt die mede is gebaseerd op het bestaan van het concurrentiebeding en nadien het beding nog van tafel kan proberen te krijgen. Die laatste actie stuit niet a priori af op rechtsverwerking, maar of sprake is van rechtsverwerking kan uiteraard wel in concreto worden getoetst aan artikel 6:248 lid 2 BW. Die laatste discussie wordt een stuk overzichtelijker als duidelijk is in hoeverre het bestaan van het beding heeft meegewogen bij het bepalen van de aanvankelijke aan de werknemer te betalen vergoeding, concreet gezegd: als de beslissing van de kantonrechter zou (kunnen) aangeven welk deel van de vergoeding samenhangt met het concurrentiebeding.

Overigens zal artikel 7:653 BW ingrijpend worden gewijzigd. Een van de belangrijkste wijzigingen zal zijn dat de werkgever voortaan een vergoeding aan de werknemer dient te betalen indien de werkgever bij het einde van het dienstverband het concurrentiebeding wenst te handhaven. Het betreffende wetsvoorstel is op dit moment nog in behandeling bij de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 28 167).

Mr. T.H.M. van Wechem en prof. mr. M.H. Wissink